

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника

*Моделювання
регіональної економіки
№ 1(13)*

Івано-Франківськ
2009

Міністерство освіти і науки України

Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника

*Моделювання
регіональної економіки
№ 1(13)*

Івано-Франківськ
2009

Журнал зареєстровано Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Свідчення про державну реєстрацію серія КВ №9226 від 04.10.2004 р.

Згідно з постановою Президії ВАК України №3-05/11 від 15.12.2004 р. збірник наукових праць «Моделювання регіональної економіки» вв'єсено в перелік наукових видань ВАК України з економічних наук

Рецензенти:

Блудова Т.В., д.е.н.
Клебанова Т.С., д.е.н.

Редакційна колегія:

д.е.н., проф. Благун І.С. (головний редактор),
д.е.н., проф. Баланюк І.Ф., д.е.н., проф. Вовк В.М.,
д.е.н., проф. Слейко В.І., д.е.н., проф. Романюк М.Д.,
к.е.н. Дмитришин Л.І. (заступник головного редактора),
д.е.н., проф. Ткаченко І.С., д.е.н., проф. Ткачук І.Г.

Друкується за ухвалою Вченої ради Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Моделювання регіональної економіки. Збірник наукових праць. - Івано-Франківськ: Плай, 2009.- № 1(13). - 248 с.

ISBN 966-640-157-6

©"Моделювання регіональної економіки", 1/2009

Гейман О.А.

АНАЛІЗ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ТИПОЛОГІЗАЦІЇ ВНУТРІШНІХ РЕГІОНІВ КРАЇН СВІТУ

Однією з важливих передумов підвищення конкурентоспроможності будь-якої держави, включаючи Україну, є забезпечення конвергентного розвитку її регіонів.

Ераховуючи актуальність проблеми формування ефективної державної регіональної політики шляхом забезпечення їх конвергентного розвитку, метою дослідження, результати якого висвітлюються в цій статті, було визначення теоретичних основ та практики здійснення типологізації (класифікації) внутрішніх регіонів країн світу, а також розробка типології регіонів України.

Е багатьох країнах світу типологізація регіонів проводиться в напрямі визначення слабозрозвинених, депресивних і кризових територій з метою надання їм державної допомоги в межах законодавчо визначеної державної регіональної політики. Значний досвід у цьому напрямі накопичено у європейських країнах. Вибір регіонів для проведення цієї або іншої регіональної політики в Європі дає приклад їх класифікації за певними ознаками, обраними як індикатори.

У кожній із країн Центрально-Східної Європи (ЦСЄ) існує своя особиста процедура ідентифікації району (регіону) для визначення обсягів надання допомоги. Так, типологія для виділення районів надання допомоги визначена в законодавстві Словенії на підставі трьох індикаторів: рівень життя населення, стан ринку праці, стан економіки. В Угорщині було введено більш складну систему визначення таких районів на підставі переходу від оцінки населених пунктів до оцінки округів і статистичних територіальних одиниць із віднесенням їх до однієї із чотирьох категорій: слабозрозвинених зон, що приходять у занепад; промислових районів, яким потрібна допомога; сільських районів, яким потрібна допомога; зон з високим рівнем безробіття.

У Чехії визначаються райони, в яких відбуваються структурні зміни (промислові райони з перевагою традиційних галузей промисловості й високим рівнем безробіття), а також економічно слабкі райони (райони з більш низьким

Гейман О.А., к.е.н., докторант НДЦ ІПР НАН України, м. Харків

Література

1. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. – К.: Ника-Центр, 1999. – 592 с. 2. Сошникова Л.А., Тамашевич В.Н. Многомерный статистический анализ в экономике. – М.: ЮНИТИ, 1999. – 598с.
2. Эконометрика / Под ред. д.э.н., проф. Мхитаряна В.С. – М.: Проспект, 2009. – 384 с.
3. Гесць В. М. / Моделі і методи соціально-економічного прогнозування/ Гесць В. М., Клебанова Т. С., Черняк О. І., Іванов В. В., Дубровіна Н. А., Ставицький А. В. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2005. – 396 с.
4. Єгоршин О.О., Зосімов А.М., Пономаренко В.С. Методи багатовимірного статистичного аналізу: Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1998. – 208 с.
5. Лук'яненко І. Економетрика / І. Лук'яненко, Л. Краснікова. – К.: Товариство “Знання”, КОО, 1998. – 494 с.
6. Клебанова Т.С., Гурьянова Л.С. Богониколос Н., Кононов О.Ю., Берсуцкий А.Я. Моделирование финансовых потоков предприятия в условиях неопределенности. - Х.: ИД “ИНЖЭК”, 2006. – 312 с.
7. Клебанова Т.С., Раевна Е.В. Теория экономического риска. – Х.: ИД “ИНЖЭК”, 2007. – 208 с.

ЗМІСТ

<i>Гейман О.А.</i>	АНАЛІЗ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ТИПОЛОГІЗАЦІЇ ВНУТРІШНІХ РЕГІОНІВ КРАЇН СВІТУ	3
<i>Кизим М.О., Райнін І.Л.</i>	ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНИХ ВІДРАХУВАНЬ ДЛЯ ООНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ	16
<i>Войтолич А.Д., Гурьянова Л.С.</i>	СХЕМА МЕХАНІЗМУ ОЦІНКИ Й АНАЛІЗУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	24
<i>Ялдіні І.В.</i>	НЕЛІНІЙНА ПАРАДИГМА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНІХ СТРУКТУР БІЗНЕСУ	31
<i>Стефсншиш Л.С.</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ПОТОКІВ В УМОВАХ ДАВАЛЬНИЦЬКОЇ СХЕМИ ПЕРЕРОБКИ НА НАФТОПЕРЕРОБНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	43
<i>Чабан О.М.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНОВО-БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В ГАЗОЗБУТОВИХ КОМПАНІЯХ	51
<i>Кільчицький І.І.</i>	МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ БІЗНЕСУ	61
<i>Буковинська М.П.</i>	ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ	71
<i>Петречко В.П., Палійчук М.В., Побігуч С.А., Витвицький Я.С.</i>	ДО РОЗРОБКИ ІНФОРМАЦІОГЕННОЇ МОДЕЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ СУСПІЛЬНИХ СИСТЕМ	80
<i>Витвицький Я.С., Витвицька О.М., Балашова Н.В.</i>	ІНФОРМАЦІЙНИЙ КАПІТАЛ В УПРАВЛІННІ РЕГІОНАЛЬНИМИ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ	91
<i>Мілашівська О.І.</i>	СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПРИКОРДОННОГО РЕГІОНУ	102

<i>Васильченко Г.В.</i>	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЙ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ	112
<i>Даляк Н.А.</i>	ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ ПРОФАЙЛУ ГРОМАДИ ЯК НЕОБХІДНА ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТА ВИЗНАЧЕННЯ СКЛАДОВИХ КАПІТАЛУ ГРОМАДИ	122
<i>Вербовська Л.С., Шкунда С.Г., Єременко Н.І.</i>	ТЕРИТОРІАЛЬНІ УГРУПУВАННЯ - ВАЖЛИВИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ ЧЕРЕЗ МІЖСЕКТОРНЕ ПАРТНЕРСТВО	133
<i>Кісь С.Я.</i>	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ЯКОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	141
<i>Максим'юк С.В., Маковей Ю.П., Петрина М.Ю.</i>	МЕТОДИ ЕКСПРЕС-ДІАГНОСТИКИ КРИЗОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ	150
<i>Божанова О.В.</i>	МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ	163
<i>Васьковська Я.В.</i>	ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ	170
<i>Кочкодан В.Б.</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	180
<i>Вдовиченко Г.В.</i>	ІНТЕГРУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ В СТРАТЕГІЮ РОЗВИТКУ КОМЕРЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ	189
<i>Литовченко О.Ю.</i>	МЕХАНІЗМ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ЗАГРОЗ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ	199

<i>Ареф'єва О.В.</i>	ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	210
<i>Мазуркевич І.О.</i>	РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВІДТВОРЕННЯМ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ВАНТАЖНОГО АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ	220
<i>Креховецька Л.Л., Ревтюк Є.А.</i>	ЩОДО УТОЧНЕННЯ КАТЕГОРІЇ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА	226
<i>Галуцук І.Є.</i>	МОДЕЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	232
<i>Грушевський Р.Є.</i>	СХЕМА МЕХАНІЗМУ ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	239

механізми, моделі: Монографія. – Харків: ВД "ІНЖЕК", 2006. – 496 с.

12. Устойчивое экономическое развитие в условиях глобализации и экономики знаний: концептуальные основы теории и практики управления / под. ред. В.В. Попкова. – М.: ЗАО "Издательство "Экономика", 2007. – 295 с.
13. Хакен Г. Синергетика : Иерархии неустойчивостей в самоорганизующихся системах и устройствах. – М.: Мир, 1985. – 420 с.

Стефанишин Л.С.

ОРГАНІЗАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ПОТОКІВ В УМОВАХ ДАВАЛЬНИЦЬКОЇ СХЕМИ ПЕРЕРОБКИ НА НАФТОПЕРЕРОБНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Еступ. Управлінню матеріальними потоками в нафтопереробній промисловості із допомогою сучасних логістичних інструментів, особливо в сфері закупок сировини, до недавнього часу, відводилось незначне місце. Основна увага приділялась управлінським змінам в сфері виробництва і збуту продукції.

Так, управління у виробничій сфері еволюціонувалося в наступні напрямки: механізація управління виробництвом → автоматизація управління основним виробництвом → оптимізація управління виробництвом → логістичний підхід до управління виробництвом і збутом [1].

І постановка завдання. Розвиток ринкових відносин в країні, підвищення конкуренції на ринку нафтопродуктів заставляють по-новому розглядати роль матеріальних потоків. При цьому на перше місце висуваються взаємодії нафтопереробного підприємства із постачальниками сировини, тобто, з ринком ресурсів. В умовах переробки давальницького ресурсу структура зв'язку і документообіг значно ускладнюється, так як виникає необхідність синхронізації матеріальних потоків, оптимізація їх основних параметрів, підвищення ролі планування і контролю при переміщенні матеріальних ресурсів [1, 2].

Матеріальний потік – це матеріальні ресурси, що знаходяться в стані руху, сировина і напівфабрикати, що використовуються у виробництві (незавершене виробництво), готова продукція, до яких застосовуються різні виробничі операції, пов'язані з фізичним переміщенням в просторі: вантаження, розвантаження, перевезення, перекачування і тощо. Якщо матеріальні ресурси не знаходяться в стані руху, то вони переходять в запас.

Матеріальний потік характеризується певним набором параметрів і може бути класифікований за декількома ознаками.

Стефанишин Л.С., викладач, Івано-Франківський інститут менеджменту Тернопільського національного економічного університету

Існують різні класифікації матеріальних потоків [1, 2, 4, 5]. Найповнішою і обґрунтованою є класифікація, заснована на наступних основних ознаках:

- відношення до системи (підприємства, групи підприємств, фінансово-промислової групи, галузі і так далі);
- натурально-дійсний склад;
- кількість вантажу;
- питома вага вантажу;
- міра сумісності;
- фізико-хімічні властивості;
- безперервність;
- стабільність;
- детермінована.

За відношенням до системи потік може бути внутрішнім (не виходить за межі системи) і зовнішнім, таким, що поступає в систему із зовнішнього середовища (вхідний) або виходить із системи в зовнішнє середовище (вихідний).

За натурально-дійсним складом матеріальні потоки ділять на одноасортиментні і багатоасортиментні.

За кількісною ознакою матеріальні потоки діляться на масові, великі, середні і дрібні. Масовим вважається потік, що виникає в процесі транспортування вантажів групою транспортних засобів: залізничний склад, колісна автомобілів, караван кораблів і тощо. Крупні потоки – декілька вагонів, автомашин, крупне вантажне судно. До середніх потоків відносять матеріальні потоки, які утворюють вантажі, що перевозяться одиночними вагонами, автомобілями. Дрібні потоки утворює кількість вантажів, що не дозволяє повністю використовувати вантажопідйомність транспортного засобу, вимагає при перевезенні поєднання з іншими попутними вантажами [3].

За питомою вагою утворюючих потік вантажів, матеріальні потоки ділять на важковагові і легковагові. Важковагові потоки утворюють вантажі, в яких маса одного місця перевищує 1 тону при перевезеннях водним транспортом і 0,5 тонн при перевезеннях залізничним транспортом. Такі потоки забезпечують повне використання вантажопідйомності транспортних засобів, вимагають для зберігання меншого складського об'єму.

За фізико-хімічними властивостями матеріальні потоки підрозділяються на: сипкі, наливні, штучні і тарно-штучні.

За мірою неперервності матеріальні потоки підрозділяються на неперервні і дискретні. Безперервні потоки – це такі матеріальні потоки, в яких в кожен момент часу по траєкторії потоку переміщується певна кількість об'єктів. Дискретні потоки утворюються об'єктами, переміщуваними з інтервалами. До неперервних матеріальних потоків відносяться потоки сировини і матеріалів в неперервних технологічних процесах замкнутого циклу, до яких відноситься нафтопереробна галузь [3, 4].

За мірою стабільності розрізняють стабільні потоки, які характеризуються постійністю значень параметрів протягом певного часового проміжку і нестабільні, які характеризуються змінами параметрів потоку.

За мірою детермінованості параметрів потоку, розрізняють матеріальні потоки детерміновані і стохастичні. Значна частина перерахованих ознак відноситься і до потоків, що існують на нафтопереробних заводах, де вони розподіляються на зовнішні і внутрішні.

Результати. Узагальнена схема руху матеріальних потоків на нафтопереробному підприємстві (НПП) має наступний вигляд (рис. 1).

До вхідних потоків на НПП відносяться:

А – потік давальницької нафтової сировини;

Б – потік купувальної нафтової сировини;

В – потік інших матеріальних ресурсів (реагентів, каталізаторів, присадок, запчастин, тощо).

До внутрішніх потоків слід віднести:

А1, А2 – потоки давальницької нафтової сировини і напівфабрикатів з давальницької нафтової сировини;

Б1, Б2, Б3, Б4 – потоки купувальної нафтової сировини і напівфабрикатів з купувальної нафтової сировини;

В1, В2 – потоки інших матеріальних ресурсів.

До вихідного потоку відноситься потік нафтопродуктів, вироблених з давальницької нафтової сировини (АА) і потік нафтопродуктів, вироблених з купувальної нафтової сировини (ББ).

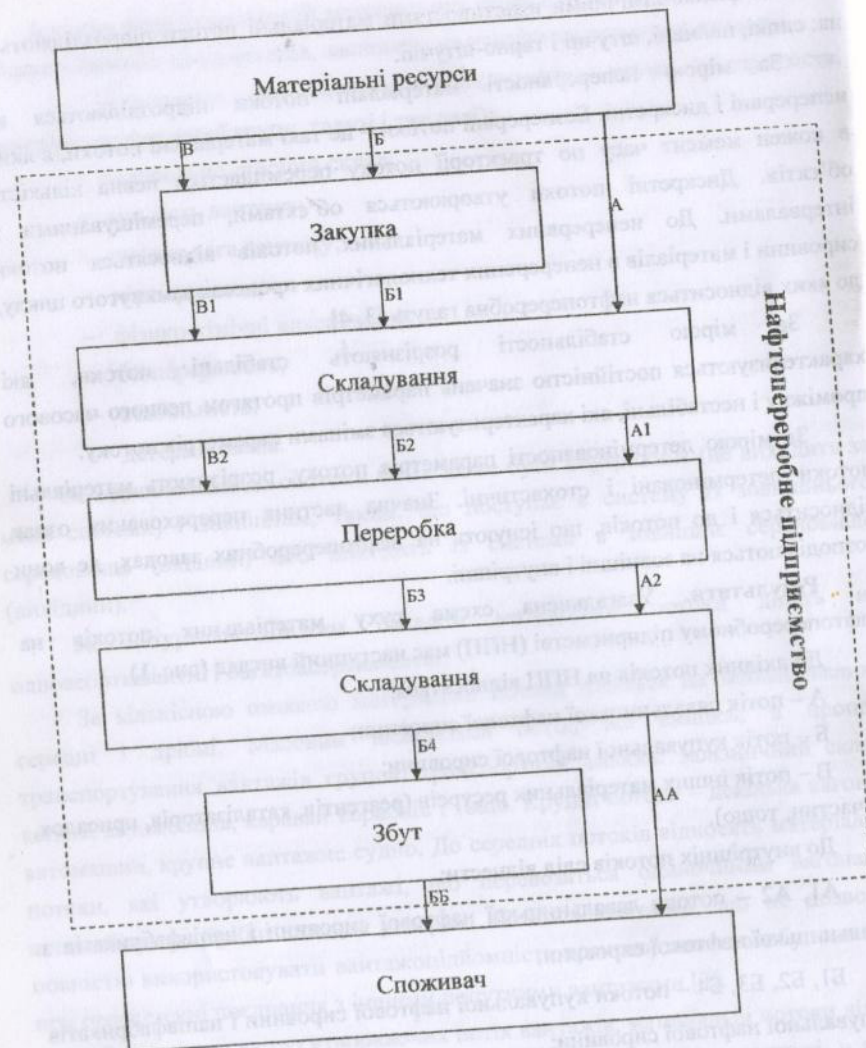

Рис. 1 Узагальнена схема матеріальних потоків НПЗ

Відповідно до розглянутих раніше ознак представлено класифікацію матеріальних потоків для нафтопереробних підприємств (таблиці 1 і 2). Слід зазначити, що характеристики вхідних і внутрішніх матеріальних потоків збігаються.

Таблиця 1

Характеристика вхідних і внутрішніх матеріальних потоків

Класифікаційна ознака	Давальницька нафтова сировина	Купувальна нафтова сировина	Інші матеріальні ресурси
Натурально-дійсний склад	Багатоасортиментний	багатоасортиментний	Багатоасортиментний
Кількість вантажу	масовий	масовий	великий, середній, дрібний
Питома вага	—	—	важковагові, легковагові
Міра суцільності	несумісний	несумісний	сумісний, несумісний
Фізико-хімічні властивості	наливний	наливний	сипкі, наливні, штучні, тарно-штучні
Неперервність	дискретний	неперервний	дискретний
Стабільність	нестабільний	стабільний	стабільний, нестабільний
Детермінованість	детермінований	детермінований	детермінований

Як випливає з даної таблиці 1, характеристики вхідного іншого матеріального потоку відрізняються від характеристик потоків вхідної нафтової сировини (як купувального, так і давальницького) практично за всіма показниками. Характеристики вхідного потоку нафтової давальницької сировини відрізняються від купувального, по-перше, тим що не є неперервними, по-друге, відсутністю стабільності, оскільки до певної міри

пропозиції давальницької сировини залежать від ринкової кон'юнктури, що складається, склад постачальників схильний до постійних змін і тощо.

Аналогічним чином відрізняються і вихідні нафтові потоки давальницької і купувальної сировини (таблиця 2).

Таблиця 2

Характеристика вихідних матеріальних потоків

Класифікаційна ознака	Нафтопродукти з давальницької сировини	Нафтопродукти з купувальної нафтової сировини
Натурально-дійсний склад	багатоасортиментний	багатоасортиментний
Кількість вантажу	масовий, великий, середній	масовий, великий, середній
Питома вага	—	—
Міра сумісності	несумісний	несумісний
Фізико-хімічні властивості	наливний	наливний
Неперервність	дискретний	неперервний
Стабільність	нестабільний	стабільний
Детермінованість	стохастичний	детермінований

Сучасна раціональна організація і управління матеріальними потоками передбачають обов'язкове використання основних принципів: односторонності, гнучкості, синхронізації, оптимізації, інтеграції. Організації і оперативному управлінню матеріальними потоками за допомогою логістичних технологій належить провідна роль в оперативному управлінні підприємством.

Метою організації ефективного управління матеріальними потоками – зв'язати всіх партнерів в єдину інтегровану систему із збереженням кожному з них економічної самостійності у визначенні стратегії господарської діяльності.

Слід зазначити принципи відмінності методології організації управління матеріальними потоками, використовуваними в нафтопереробці в даний час, в основі якої лежать логістичні технології [5].

Основними цілями і завданнями використовуваної методології організації управління матеріальними потоками є наступні:

- забезпечення ритмічної, узгодженої роботи всіх ланок виробництва по єдиному графіку і рівномірного випуску продукції;
- забезпечення максимальної неперервності процесів виробництва шляхом підвищення надійності планових розрахунків і постачань сировини на переробку;
- забезпечення достатньої гнучкості і маневреності при виникненні різних відхилень матеріальних потоків від запланованих;
- забезпечення відповідності системи управління матеріальними потоками характеру конкретного виробництва.

Висновки. Перераховані вище цілі, безумовно, направлені на зростання ефективності управління матеріальними потоками, але в рамках організації і створення сучасної логістичної технології управління матеріальними потоками на нафтопереробному підприємстві.

Зміст методології змінюється і висуваються нові методологічні принципи, суть яких полягає в наступному:

- прогнозування і планування потреб в матеріальних ресурсах;
- управління замовленнями давальників нафтової сировини;
- перехід управління запасами нафтової сировини від давальників до нафтопереробного підприємства;
- диспетчеризація внутрішніх матеріальних потоків;
- планування об'ємів постачань і транспортування нафтової сировини;
- управління інформацією, що стосується матеріальних потоків;
- технічне забезпечення управління запасами;
- вибір постачальників-давальників і управління ними.

Література

1. Альбеков А.У. Логистика коммерции. / А.У. Альбеков, В.П. Фьедько, О.А. Митько. – Ростов-на-Дону : Фенікс, 2001. – 512 с.
2. Семенов А.И. Логистика. Основы теории: Учебник для вузов / А.И. Семенов, В.И. Сергеев. – СПб. : Изд-во «Союз», 2001. – 544 с.
3. Логистическое управление фирмой / Вагнер Н., Дружинин А., Дунаев О. И др. – Екатеринбург : 1988. – 146 с.
4. Пустобаев В.П. Логистика / В.П. Пустобаев, С.М. Хирова. – Омск : 2002. – 99 с.
5. Николайчук В.Е. Зоготовительная и производительная логістика / В.Е. Николайчук. – СПб. : Питер, 2001. – 160 с.

Чабан О.М.

ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНОВО-БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В ГАЗОЗБУТОВИХ КОМПАНІЯХ

Вступ. Схему бюджетного процесу в компанії визначають такі функції як: планування діяльності компанії, що включає функцію комунікацій; розрахунок різних варіантів бюджету – моделювання; моніторинг виконання бюджетів і процесів виробничо-господарської діяльності; аналіз виконання бюджету.

При цьому можливі різні способи реалізації кожної з цих функцій, залежні від запровадженого менеджментом компанії стилю управління.

Проблемам організації планово-бюджетного процесу в компаніях присвячено роботи таких вчених як: І. Ансофф, П. Боровков, С. Бухонова, А. Вітгалов, Є. Добровольский, Ю. Дорошенко, А. Знахарчук, Б. Карабанов, Р. Каплан, Д. Міллер, Д. Нортон, Дж. Фостер, Д. Хан, Ч. Хорнгрен, А. Шеремет та ін.

Найважливішими етапами планово-бюджетного процесу у виробничих і збутових нафтогазових компаніях є стратегічне, оперативне і поточне планування.

При стратегічному плануванні в компаніях по виробництву і збуту зрідженого газу на етапі вибору первинного розміщення заводів і збутових мереж, а також при підготовці бізнес-планів, направлених на розширення бізнесу, повинні бути визначені потужності заводів і збутових мереж, враховані можливості їх забезпечення сировиною, матеріальними ресурсами, товарними поставками, кадрами з урахуванням їх вартості. Крім того, повинні бути враховані стратегії конкурентів, можливості отримання необхідної дозвільної документації і ліцензій, а також детально визначені місця розміщення устаткування, заправок станцій, з урахуванням вимог, що пред'являються до них, по екології, безпеці і т.д.

Для газопереробного заводу (ГПЗ) повинні бути визначена пропускна потужність газопроводу, по якому на нього поступає газ, виходячи з потужностей переробки і поточного попиту. Також повинні бути визначені

Чабан С.М., аспірант, Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника

МОДЕЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Здано до набору 11.12.2009. Підписано до друку 29.12.2009.

Формат 42x30/4. Папір офсетний №1. Друк ізографія.

Умовн.-друк. арк. 9,25.

Тираж 300 прим.

Україна, 76025, Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 25,
Видавництво „Глай”

Усі права застережені. Передрук і переклади дозволяються лише за згс дою
автора і редакції. Редакція не обов'язково поділяє думку автора і не відповідає
за фактичні помилки, яких він припустився.